

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претилатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

§. 29.

Дужност сведочења.

I. У општем је интересу да се јавна безбедност и правни поредак одрже ненарушени. Стога је дужност државе да гони и казни злочинце. Али држава не може одговорити овој дужности без помоћи својих грађана. Они ту помоћ пружају држави на тај начин, што посведочавају чињенице без којих је немогуће ни утврдити постојање дела ни пронаћи кривца. Како те чињенице у највише случајева припадају прошлости, то се до њихове истинитости не би могло доћи ако не би био дужан да их посведочи сваки онај, који их је у своје време опазио, те би, према томе, и кривци избегавали казну. Стога држава у интересу кривичног правосуђа, поставља законску општу дужност сведочења. — Општу дужност сведочења налазимо у свима временима. Она је била призната и у Римском Праву, а налази се и у свима доцнијим законодавствима, па и у данашњим, међу које долази и наше законодавство.

Дужност сведочења није само држављанско-грађанска дужност, јер њој нису потчињени само српски држављани и грађани, већ и туђинци који се налазе на српској територији, па ма они и привремено се на њој бавили. Међутим ова дужност не постоји за Србина који је у туђини. Да ли су српски држављани дужни да сведоче и у случајевима, у којима туђој држави треба указати правну помоћ, зависи од тога, да ли је српска држава на указивање правне помоћи обавезана уговором, закљученим с дотичном државом.

Дужност сведочења постоји само према иследнику и суду, јер је сведоџба у законском смислу само она изјава која је учињена пред иследником или судом. Иследник и суд не морају увек бити и надлежни за сведока, довољно је да су они уопште надлежни за извињање или суђење конкретног

кривичног дела, а да ли и сведок улази у месну надлежност иследника или суда, од споредног је значаја.

Дужност сведочења постоји у свима стадијумима поступка. Према томе, она постоји и у претходној истрази, у којој још нема обвиненог. Сведок се, дакле, не може ослободити дужности по томе основу, што истрага није управљена противу једног одређеног лица, или по томе, што је истрага уопште неправилна. Тако исто ни процесне претпоставке не подлеже контроли сведока; није његово, дакле, да испитује, да ли је у питању дело које се извиња по приватној тужби или по нарочитом одобрењу, и да ли постоји приватнат ужба или потребно одобрење. Сведоџба је потребна и онда кад кривична истрага још није отворена противу једног лица. Јер, да се кривична истрага отвори, потребно је претходно утврдити постојање дела, а за тим и основе, који би једно лице чинили сумњивим. И једно и друго се доказује сведоџбама, те је стога потребно саслушати сведока и онда, кад се сведоџбом има тек да утврди постојање дела или постојање једног од елемената дела. Једина материјална претпоставка за дужност сведочења, према овоме, јесте вероватноћа или бар основана сумња да је извршено једно кривично дело. Да ли у конкретном случају постоји ова материјална претпоставка, позван је да цени иследник или суд, и кад нађу да она постоји, они позивају сведока да сведочи. Позив је, према томе, формална претпоставка дужности сведочења. Али дужност сведочења постоји и за онога, који се случајно и без позива налази пред судом.

Дужност сведочења у себи обухвата следеће:

1. Дужност сведока, да *предстане иследнику или суду* који га позива.

Да би сведок могао одговорити овој својој првој дужности, он мора бити уредно *позван*. Позив је налог управљен једном лицу, да у извесно време и на извесно место дође у циљу саслушања. Позив је по правилу писмен, а може бити и усмен у случајевима у којима се покаже погодним, н. пр. због краткоће времена, или кад иследник одлажући какву своју радњу усмено саопштава присутним сведоцима да дођу у које друго тачно одређено време. Усмен позив треба избегавати где је могуће због тешкоће доказивања да је уредно достављен, од чега зависи употреба принудних средстава. Садржај позива прописује § 97 крив. пост. Сваки позив мора садржати име и презиме сведока, време и

место кад ће и где ће доћи, и, нарочито, законске последице изостанка. Да ли ће се предмет о коме се има сведок да саслуша и име обвиненог назначити у позиву, закон ништа не наређује. То зависи од оцене и нахођења власти која позива, али се препоручује, да се у генералној истрази не назначује ни једно ни друго. Позиву се морају одазвати како лица која се не смеју испитивати као сведоци тако и лица која се могу уздржати од сведочења.

Ко је дужан да позива сведоке, зависи од тога у коме се стадијуму они имају саслушавати. У генералној истрази сведоке позива иследник (§ 93 и 97), у прелазном поступку иследни судија (§ 183), а за главни претрес суд (четврти одељак §-а 188). Ако је иследник средња власт, то она добавља сведоке из свога среза непосредно. За сведоке из другог среза или из окружне вароши обраћа се дотичном средском или окружном начелнику (први одељак § 93). За сведоке из другог округа иследник шаље питања оној иследној власти, у чијем се подручју сведок налази с молбом, да сведока испита (други одељак § 93). Иследни судија и суд добављају сведоке из места суда непосредно, а из свога округа преко полицијске власти, а за испит сведока из другог округа обраћају се суду тога округа с потребним питањима и молбама за саслушање (§ 94). У важнијим случајевима како иследник тако и суд мора тражити да им лично предстане и сведок из другог округа. За сведоке у туђини иследник и суд обраћају се министру спољних послова с питањима, о којима ће сведока саслушати надлежне туђинске власти. Суд се обраћа министру непосредно, а ако је иследник полицијска власт, онда преко окружног начелника (§ 95). Позивање државних чиновника врши се преко надлештава при коме служе (§ 96), а позивање војних лица преко војних власти (§ 102).

Позив за сведока не ствара само дужност да у одређено време и на одређено место дође, већ и дужност да на

томе месту остане све док му удаљавање не буде допуштено (§ 98 и последњи одељак §-а 205). Према томе, непослушан је како онај који се позиву не одазове тако и онај који се без допуштења удали.

Законик у другом одељку §-а 89 изречно прописује дужност сведока да на позив предстане иследнику и суду. Али и од овога правила има изузетака. Имају се у своме стану саслушати, према томе, нису дужни одазвати се позиву:

а) лица која због болести не могу доћи иследнику или суду (§ 89 одељак други). Ово исто вреди и за немоћна лица, н. пр. изнемогла од старости.

б) лица која из других важних узрока не могу доћи (§ 89 трећи одељак). Закон не набраја те друге „важне узроке;“ према томе, да ли је један узрок важан, има зависити од оцене иследника или суда.

в) Краљица и наследник престола (§ 115 други одељак). Ове има испитати у двору или у месту задржавања председник суда. Закон, сем краљице и престолонаследника не помиње и остале чланове краљевског дома, из чега излазе да су они дужни одазвати се позиву. Но, и ако они нису обухваћени законом, и према њима треба поступити као и према краљици и наследнику.

Из тога, што сва ова лица нису дужна одазвати се позиву, не може се извести да она не могу бити ни позивана. На против, и она могу бити позивана, само што позив овде значи достављање одређеног времена кад се имају саслушати, из чега за њих проистиче дужност да се не удаљавају из свога стана. Само владалац, који је кривично неодговоран, не може у опште бити ни позиван ни саслушаван (§ 115 други одељак).

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић

ДАКТИЛОСКОПИЈА И БЕРТИЈОНАЖА

— НАКНАДНО ОБЈАШЊЕЊЕ —

У 10., 11., 12., 13. и 14. броју „Полиц. Гласника“ штампан је чланак г. Душана Алимпића, уредника листа и шефа антропометријског одељења под насловом „Бертилонаж и Дактилоскопија“, који је једновремено донекле и критика нашег рада „Дактилоскопија“.

Као што смо и раније били принуђени, да на овом месту дамо накнадна објашњења поводом критике г. Бакића, за кога г. Алимпић у своме чланку, од некуда налази, да је у својој критици исправљао у главном нетачно наше мишљење о вредности бертијонаже и дактилоскопије и да смо му ми на то доста јучно одговорили, — исто тако сматрамо и сада, да нам је дужност, да упозоримо читаоце на нека, по нашем мишљењу, погрешна резонавања г. Алимпића, који је своме излагању, мора се признати, да објективан и стручан карактер, те да би се нетачности његових погледа могле оценити по својој правој вредности. То је у толико пре потребно, што се за сада може сматрати да та резонавања дели и антропометријско одељење и уредништво „Полиц. Гласника“, као званични

одељци Министарства Унутрашњих Дела, којих је г. Алимпић шеф, односно уредник.

У томе чланку изнесено је повисе мишљења и доста цитата разних научника и стручњака у питању о бертијонажи и дактилоскопији. Ови су махом Французи, те се већ у напред могло претпоставити, да ће као савародници Бертијоновим имати само лепо мишљење о његовој методи. Ну, без обзира на то, а без обзира и на избор цитата, који су већином изабрани међу онима, који бране Бертијонову методу на штету дактилоскопије, ми се само можемо радовати овим изнесеним мишљењима, јер ће она, поред изнесених мишљења других научника у нашем раду, само допринети, да се ово питање свестраније простудира и правилније схвати и решава.

Не улазећи, дакле, у оцену тога одељка у чланку, мислимо да се зауставимо на другом делу, у коме је писац као резиме изнео своје погледе на ово питање, аналишујући правилности његових погледа и тачност мотива и гледишта других стручњака, на којима г. Алимпић базира своје закључке, а не заборављајући при томе ни потребе и прилике наше полиције, кој у овоме случају морају бити од пресудног значаја.

Да би смо то могли учинити потребно је претходно, да наведемо у кратким по-

тезима његово мишљење о добрим и рђавим странама ових двеју метода.

По мишљењу г. Алимпића Бертијонов је систем савршен, веома прост и математички тачан у погледу класификације према антропометр. мерама. Има ту добру страну, што у погледу констатовања идентитета има *множину доказа* и, захваљујући опису криваца — *живим сликама*, — који је саставни део овога система, служи као изврсно средство за гањање и хватање криваца у бегству.

„А најглавније замерке, које се данас чине Бертилоновом систему“, вели он, „ове су:

а) што су мере личности испод 21 године старости толико променљиве, да за класификацију постају илузорне;

б) што и мере одраслих личности у неколико варирају, готово са сваким новим мерењем, услед промена у димензијама мерених делова тела, и

в) што је незгодно мерити женска лица. Од ових је замерака само прва у истини основана с обзиром на нагло увећавање криминалитета малолетника.

Што се тиче друге и треће замерке, оне су мало озбиљне, бар за оне, који су вршили практично мерење и класификацију картона“.

Што се дактилоскопије тиче г. Алимпић тврди: „Имајући за задатак да из-

несемо и међусобно упоредимо различите методе идентификације дужни смо, у погледу дактилоскопије, констатовати:

а) да се дактилограмима могу са успехом употребити за констатовање идентитета;

б) да се дактилоскопија може применити на све личности без разлике пола и доба старости, и

в) да је узимање отисака просто, брзо и јевтино.

У њене, пак, мане набројао је:

што класификација отисака прстију није једнообразна у свима одељењима за идентификовање, чиме се онемогућава интернационална размена картона, као код бертијонаже;

што још није тачно утврђено, да ли разноврсност отисака иде у бесконачност те да се не би могао десити случај да два лица имају исте фигуре отисака;

што се у случају потпуног или делимичног уништења папиларних линија или у оскуту прстију прибегава особеном и компликованом начину класифицирања картона;

што није моћна за истраживање криваца у бегству, и

што отисци прстију не дају у свакоме случају несумњиве гаранције, да је помоћу њих утврђен идентитет извесне личности, као код Бертијоновог система.

Узмимо, да су баш и тачна та тврђења у колико се односе на антропометрију, али замерке изнесене против дактилоскопије никако не могу опстати.

Ми смо и у своме делу и у одговору г. Бакићу имали прилике да констатујемо тај факат, да различито класификовање дактилоскопских картона код појединих полиција ни у колико не чини овај систем неприкладним и незгодним за интернационалну употребу. Ма како да је картон класификован у једној полицији, ипак се може употребити у другој, пошто се на њему налазе *оригинални* отисци оног лица, чија се идентичност жели да утврди, те га дотична полиција по томе може на свој начин класификовати. То је чак и преимућство овога система, јер је искључена могућност, да се некоме не утврди идентичност, као што би могао бити случај код антропометријских картона, ако би мере ма у чему биле погрешне. Та замерка, најзад, отпада и са тога разлога што се баш и од оних стручњака, које је и сам г. Алимпић навео, тврди, да ће класификација интернационалног картона морати да буде по дактилоскопском систему, а тога не би могло бити, да он нема она својства, која карактеришу један интернационални систем.

У своме делу (на 19. страни) навели смо, да су на универзитету у Aberdeen-у вршени званични опити са уређењем отисака прстију и да су резултати утврдили да би између 64 милијарде људи могла постојати два лица, чије би се папиларије на свима претима потпуно подударале, те да се отуда с правом може претпоставити да подударности не може бити када на земљиној кугли не живе више од једне и по милијарде људи. Закључак г. Алимпићев изгледа према томе производан, јер се то ни из једног цитата

наведених стручњака не може да види; а сем тога, то би се исто тако, па још с много већим правом, могло претпоставити и код Бертијоновог система — кад се већ почне претпостављати.

Сви ми из праксе знамо, да су ретки случајеви, да лица немају коју руку или поједине прсте. Такви су случајеви, међутим, код дактилоскопије предвиђени приликом класификовања картона дотичних лица по дактилоскопском систему. У оскуту једног прста узимају се отисци одговарајућег прста са друге руке, а у недостатку једне руке узимају се отисци прстију са друге руке два пут. То је пракса немачких и аустријских полицајаца, који те картоне, ради лакшег проналаска ставе одозго у реду, али тај посао нити је компликован нити толико тежак, да би се то могло овом систему приписати у недостатак.

Г. Алимпић се позива већином на француске ауторе и стручњаке, код којих дактилоскопски систем није уведен у праксу, с тога и долази до таквог закључка, а не води рачуна о томе, да ни један практичар и стручњак као шеф одељења за идентификовање по дактилоскопском систему не дели то мишљење. Ми смо бар навели мишљење шефова одељења у лондонској, берлинској, бечкој, пештанској, па и загребачкој полицији, који дактилоскопији у томе не чине никакве замерке.

Постоји заиста факат, да дактилоскопски картони нису моћни за истраживање криваца у бегству, када би на њима били само отисци прстију.

Наши шефови антропометријских одељења приписују дактилоскопији у највећу ману сваком приликом то, што дактилоскопски картони не располажу и тачним описом личности, чији су отисци прстију узети. Због тога и налази г. Алимпић, да је Бертијонов систем ненадмашан. Ми и не мислимо, да споримо, да је тачан опис криваца — т. зв. живе слике — леп и користан проналазак Бертијоновог, али би се тај његов проналазак исто тако могао уброти и у саставне делове дактилоскопског картона, као што је и део антропометријског картона.

Дактилоскопски картон не би заиста изгубио свој карактер, кад би поред отисака прстију добио податке и о опису кривца, па и његову фотографију или баш и особене знаке. Као што и има полицијских одељења, у којима се то све бележи на дактилоскопским картонима.

Сасвим је, пак, друга ствар, да ли су те живе слике нама и нашој полицији толико потребне. А ко не зна, колико је тај систем са живим сликама компликован и тежак у примени, удућујемо га баш на књигу г. Алимпићеву »Бертилонаж« стр. 89—107, где ће се и лично уверити, да тај начин хватања непознатих криваца по улицама не може бити у нас изводљив још за дуги низ година, остављајући чак и то на страну, да нам он ни иначе неће бити потребан у пракси. Даље не треба да идемо. Ево је већ четврта година како дела наше антропометријско одељење у Београду, па да ли је

који полицијски чиновник учинио употребу од картона по тој методи? Да ли је који кривац ухваћен помоћу тих »живих слика«? И да ли је ма када покушало одељење да упозна престоничку полицију са том тако потребном и неопходном вештином, која толико одликује бертијонски систем у гањању криваца?

(наставиће се)

Васа Лазаревић.

КАЗНЕНИ ЗАКОНИК ЈАПАНСКЕ ЦАРЕВИНЕ

од 23. априла 1907. године.

(НАСТАВАК)

5. Деликти, којима се спречава или омета вршење званичне дужности.

Ту спадају сила или претња, употребљена према државном или јавном чиновнику кад овај врши своју званичну дужност; тако исто кварење или уништавање печата или знакова које су поставили државни чиновници приликом стечаја и т. п.

Ови се деликти кажњавају робијом, затвором или новчано.

6. Деликти бегства или пуштања у слободу осуђеника.

Кад осуђеник побегне из казног завода, кажњава се робијом више или мање строго према томе, да ли је при том оштетио затвор или је употребио силу.

Други је злочин: пуштање осуђеника у слободу или помагање да побегне, и најзад исти деликат сачињава и то ако осуђеников пратилац или чувар пусти овога да побегне.

7. Деликат скривања злочинаца и уништавање доказних средстава.

Робијом или новчано се кажњава онај, који омогући бегство или сакрије злочинца или побеглога осуђеника, као и онај који уклони, уништи, фалсификује или на преваран начин употреби доказна средства и предмете који томе циљу служе.

Али и овај злочин остаје некажњен, ако су га извршили сродници злочинчеви, не би ли га спасли заслужене казне.

8. Деликат побуне.

Овај деликат састоји се из скупљања гомиле људи која врши насиља и претње. Коловође таквих деликата, као и они који су нарочито распаљивали и дражили масу, бивају кажњени робијом или затвором, а они који су само учествовали у тим скуповима бивају кажњени новчано.

Ако, пак још није дошло да претњи или насилних радњи, већ се само маса на три позива није хтела растурити, имају се изрећи блаже казне.

9. Деликти злонамерне и нехотичне паљевине.

Паљевина се нарочито строго кажњава — смрћу или робијом, ако намерно буду запаљени: зграда, железничка кола, елек-

трична превозна кола, лађа, рудник који служи људима као место становања или у коме се налазе људи. Казна је блажа, ако се у њима нису налазили људи, или ако је други какав предмет био објекат паљевине.

Ко своје сопствене ствари запали не ће бити само тада кажњен, ако те ствари нису биле осигуране, ако нису на њима постојали никакви правни терети, ако нису биле под пописом и ако тиме није изазвана никаква опасност за публику. Ако је пак, ствар осигурана, или под пописом, или на њој постоји какав терет стварнога права, са сопствеником се има поступити исто онако, као да је запалио са свим туђу ствар.

Покушај и припремне радње казним су. Нехотична паљевина кажњава се само новчано.

Као и за паљевину кажњавају се они, који туђе предмете униште или покваре експлозијом барута, парног казана и т. д.

У овом су одељку предвиђене и казне за оне, који пуштањем струје, паре, гаса или електрицитета, или препреком тих струја убију, повреде или онеспособе људе; ту се могу евентуално употребити и казне које су предвиђене за повреде тела или оштећење здравља.

10. Деликти који се тичу поплава.

Ту спадају радње, које проузроковањем поплава нанесу штету каквој згради, лађи, електричној железници, руднику који служи за становање људи или у коме се људи налазе. За такве су деликте изриче казна смрти или робије; казна је блажа, ако је тиме оштећен други какав предмет.

За тим у ову групу деликата долази кварење брана од поплава и других предмета који томе служе и пробијање насила, који су подигнути противу поплава. Најзад овде долази још и нехотично проузроковање поплаве.

11. Деликти ремећења саобраћаја.

Најглавнији су кварење железница и њених путева, друмова и улица, канала, сигнала, светлећих кула и т. д. Ови су деликти квалификовани, ако су тиме дошли људи у опасност. Код доказаног извршења оваког дела изриче се казна смрти или робије, а код нехотичног дела казна је новчана.

12. Деликти нарушења домаћег мира.

Тај је појам у јапанском казном законнику исти као и у казном законнику немачке царевине. Упадање у туђу кућу, па ма ненаоружан, и неодлажење на захтев онога који је у праву, кажњава се као злочин робијом или новчано. Квалификовано је дело, ако је такво упадање извршено у рејону палате, споредних палата и места где се привремено налази цар, за тим ако је неко упао у царски храм предака и у царско гробље. Са свим супротно немачком, овај је деликат казним по званичној дужности.

И покушај се овде казни.

13. Деликат повреде тајни.

На тужбу приватног тужиоца кажњавају се робијом или новчано: недопуштено отварање запечаћених писама, као и издавање туђих тајни, ако то изврше свештеници, лекари, бабице, браниоци, апотекари, адвокати, нотари, и то ако су до сазнања тих тајни дошли као приватни људи.

14. Деликти у погледу пушења опијума.

У том смислу закон је набројао читав низ деликата и за њих је предвидео казну робије. (Продаја, растурање, тргованье, пушење опијума и т. д.).

15. Деликти загађења пијаће воде.

Загађење пијаће воде такође је подвргнуто врло високим казнама; евентуално може бити досуђена чак и смртна казна, а ако су одредбе за повреде тела и оштећење здравља строже, оне се морају применити.

16. Фалсификовање новаца и кредитних хартија.

За то су у Јапану готово исте казне као и у аустријском казном законнику; само је још потребно, код тога деликата да је фалсификовање извршено у циљу употребе; свесно протурање лажних новца казним је новчано.

17. Фалсификовање хартија од вредности.

За фалсификовање хартија од вредности важи исто што и за прављење лажних новца; и ту је потребно, да је фалсификовање учињено у циљу употребе, или ако је фалсификовање извршио други, да је фалсификат ушао у употребу.

И овај деликат кажњава се робијом.

18. Фалсификовање исправа.

У овај се деликат рачуна и то, ако неко да државном чиновнику лажне податке, да би на тај начин овај учинио какав лажан извод. Сем тога, под ову врсту деликата подводи се и кривица лекара који изда лажно уверење.

19. Фалсификовање печата и жигова.

И ово је фалсификовање само онда казним, ако је извршено у циљу употребе. У ову врсту деликата урачунава се и фалсификовање потписа. Квалификован је овај деликат онда, ако се фалсификују печати, жигови или потписи цареви, јавних и државних власти и њихових представника, или, пак, ако су бесправно употребљени. Код квалификованог деликата казна не може бити мања од 2 године робије.

20. Издавање лажних уверења.

Ту долазе лажна уверења која се издају под заклетвом или лажни искази тумача и стручњака и вештака. Казна може бити ублажена или и сасвим опроштена, ако дотични деликвент призна да је се лажно исказао пред судом пре но што пресуда по тој ствари постане извршном.

21. Клевета.

Под истим околностима, као и у горњем параграфу, и овде може бити казна ублажена или и сасвим опроштена.

(свршиће се)

Доб. В. Вакић.

БОРБА ПРОТИВ ЗЛОЧИНА

Алберик Ролин

професор кривич. права на универзитету у Гану.

(СВРШЕТАК)

Карактеристика завода *Елмире* огледа се још и у тежњи, да се код осуђеника развију мускули и излечи физичка слабост, што је врло важно с обзиром на познати факт, да су злочинци дегенерисана и несавршена створења, не само у погледу моралном, већ и у погледу физичком. Ово се постижава помоћу гимнастичких и војних вежбања. У Елмири је подигнута огромна гимнастичка вежбаоница, у којој се налазе све врсте гимнастичких справа и велики резервоари за купање и пливање. Што се тиче војничких вежбања, њима су потчињени сви осуђеници. Мишел Казарин, некадашњи шеф генералне административне секције казних завода у Петрограду, који је походио Елмиру, тврди у свом рапорту међународном конгресу за казнене заводе у Брислу (1900. год.) да војничка организација овог завода личи организацији гарнизона једне тврђаве. Шефови војничке организације у Елмири јесу: директор завода, војни наставник и овога помоћник. Већина официра и подофицира регрутована је међу условно ослобођеним осуђеницима, или међу онима из највише класе. Осуђеници из нижих класа не могу добити никакво војничко одликовање. Шеснаест чета осуђеника дефилују, са музиком на челу, приликом парада у дворишту завода, поводом чега Казарин вели: „Ове недељне параде привлаче из вароши многобројну публику; разне боје осуђеничког одела и правилност покрета чета, дају паради сјајан и сугестиван изглед. На њима се врше јавно унапређења и деградације“.

Колико је све ово далеко од наших идеја и нашег ђелијског система, и како нам на први поглед изгледа театрално!

Поред тога, што војничка вежбања и руковање оружјем служе као одлична гимнастика, што навикавају на послушност, тачност и дисциплину, што принуђавају осуђенике да се потчине, да савладају своје бунтовне инстинкте, и што инспиришу извесне осећаје части и самоодрицања, ова јавност корисна је још и са ова два разлога: осуђеници су много осетљивији према унапређењу или деградацији, а и публика долази до уверења, да се од њих може нешто учинити, да се могу поправити, дисциплиновати и укротити. Пошто је била сведок овог призора, она ће их, може бити, примити са већим поверењем кад по изласку из завода буду покушали да постану мирни и корисни чланови друштва.

Разуме се већ, да у једној оваквој организацији нису изгубљене из вида ни религиозне поуке. На против, оне су одлично заступљене, а слобода вероисповести осуђеника потпуно је респектована.

Остаје нам још да истакнемо једну, потпуно америчку одлику Елмире. Завод има свој лист, који излази осмодневно под насловом *Le Summary*. Лист овај уређује се и штампа у самом заводу, а садржи поглавито ствари, које се тичу осуђеника: званични део, опсервације о читању и конверзацији у класама, резиме дискусија у највишој класи. У њему се, најзад, налази и сумарни преглед најважнијих догађаја из спољнег света, изузев злочина и престопа, и ми држимо да ову рубрику уређује сама управа. Директор Броквеј жели, да осуђеници не буду лишени сваког додира са спољним светом, у који мисле да се врате једног дана. Лист се штампа у 2800 примерака, а доноси и илустрације.

Оваква је, у општим потезима, организација завода Елмире, и како нас уверавају, досадањи њени резултати одлични су, а поврат врло редак. Према једној истрази, која је вршена на 10 год. после оснивања завода, поврат је износио свега 20%. Овај резултат одличан је, и ако је ова истрага била такве природе, да није могла довести до потпуно тачних података, пошто су се многа лица, ослобођена прво на реч а потом и дефинитивно, морала несумњиво изгубити у једној таквој пространој земљи, као што су Сједињене Америчке Државе. Ну и поред овога, ми смо потпуно уверени, да је број повратника међу осуђеницима Елмире много мањи но код осуђеника обичних завода. Ово у толико пре, што је режим осуђенички у извесним америчким казним заводима веома благ. Као пример помињемо завод Фолсом у Калифорнији, у коме осуђеници сваког дана добијају за доручак: меса, вајва, хлеба и кафе са шећером, за ручак: чорбе, меса, варива и чаја са шећером, а за вечеру: месо с варивом, хлеб и чај са шећером. Ово пре личи на добар хотел но на казни завод. Али има и један други, много важнији разлог, због кога завод Елмира производи много мање повратника но обични заводи; то су добре стране њеног унутрашњег уређења и моћно средство акције којим располаже према осуђеницима, а које се састоји у томе, што њихово брже или спорије ослобођење зависи од њиховог владања, односно од њих самих. Али се, међутим, не треба одавати илузијама. У завод се, на првом месту, примају осуђена лица између 16 до 30 година, први пут осуђена, што ће рећи лица много подложнија утицајима васпитним и моралним од осуђеника у у поврату и у зрелијим годинама. Даље, сви осуђеници, који одговарају овим двама условима, не упућују се у Елмиру, већ само они за које то суд реши. Овим се, дакле, врши друго одабирање. Оваквих, истина, нема више од 9%, али су несумњиво сви сигурни кандидати за повратнике. У главноме се може рећи, да су осуђеници с којима се занимају у Елмири, били раније предмет одабирања,

и да би показивали, чак и онда кад би били подвргнути Ђелијском режиму, мању сразмеру поврата но маса осуђеника развог доба старости и разних карактера у нашим казним заводима.

То није, дакле, вршена истрага, која нас је убедила о добрим последицама система у Елмири. То је извршеност методе, која се тамо употребљује. Г. Броквеј скромно вели, да се они труде да осуђенике створе не само добрим, већ и добрим за нешто. Овим је врло мало казано. У Елмири се труде, да осуђенике потпуно обуче тешким занатима, за које се изискује нарочита умешност, а понекад и вештина. Рад у заводу није организован с обзиром на производњу; радионице су праве професионалне школе, у којима су вештина и уметност одлично заступљене. Осуђеник се користи гледајући што други раде и оним чему га уче. Настава није рудиментарна и искључиво ограничена на неписмене осуђенике. Она је организована на начин да свима користи: неписмене да снабде потребним људским знањима, релативно писмене да усаврши а понекад и специјализира, а све у опште да морално васпита

Ми никако не тврдимо, да је све најбоље у овом систему, који је, у осталом, нераздвојан од неодређених осуда, али је неоспорно да би се из овог система могле позајмити многе корисне ствари. За жаљење је, што веома потпуна генерализација Ђелијског система у Белгији не допушта пробу америчког система бар у нашој земљи. То је велики и племенити посао, који друштво предузима да с тешким напорима, не само поправи злочинце и преступнике, већ још и да их прилагоди социјалном животу, снабдевајући их средствима, која им допуштају, да се у животној борби за егзистенцију боре лојалним оружјем.

с француског,
Д. Ђ. Алимпф.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ЈЕВРЕЈСКА ЛАМПА

(НАСТАВАК)

На то ће барон рећи:

— Ова су врата била затворена. Тврдим, да сам наишао на затворена врата, као што сам их оставио у вече. Да сте ви прошли кроз ова врата, као што тврдите, морао вам их је онда неко изнутра отворити то, јест из будоара или из наше собе. Међутим у просторијама ових соба није било никога.... као што рекох никог, сем моје жене и мене.

Холмс се живо нагну и заклони рукама своје лице, да бих маскирао његово црвенило. Нешто му сину у помет и он оста пренеражен и нерасположен. Цела ситуација беше му сада сасвим јасна.

Алиса Дмен је невина.

Алиса Дмен је невина. То је била сушта истина и Холмсу беше веома те-

шко услед велике оптужбе, којом је још од првога дана осумњичавао госпођицу. Сада је видео јасно; сада је сазнао све.

Холмс подиже главу и, после неколико секунда, сасвим природно баци поглед на госпођу од Емблвала.

Ова беше бледа и њена бледоћа беше таква, као и она, која обузима човека у најкритичнијим часовима живота. Њене руке, ма да је хтела сакрити, дрхтаху неприметно.

— Још само једна секунда, помисли Холмс, и она ће се издати.

Холмс стаде између госпође и њеног мужа у чврстој намери, да уклони ужасну опасност, која је претила — његовом кривицом — овоме човеку и госпођи. Али кад га погледа барон, Холмс задрхта целим својим бићем. Иста мисао, на коју је мало пре дошао, сину и барону на помет. У мозгу мужа јавила се иста асоцијација идеја. Сада је и барон све разумео! Сад му ситуација беше јасна!

Алиса Дмен се очајнички борила противу неублажине истине.

— Имате право, господине, погрешила сам.... Заиста овуда нисам прошла, већ сам прошла кроз предсобље и башту и то помоћу лествица....

Последњи напор пожртвовања... али само узалудан! Њене је речи издаваху. Глас јој не беше одсечан и нежна креатура немаше више јасан поглед и не изгледаше искрена. Госпођица обори главу, јер увиде да је побеђена.

— Ћутање беше грозно. Госпођа од Емблвала сасвим модра и укочена од очајања и страха очекиваше њену судбину. Барон изгледаше као да се још бори и као да не верује, да ће ово убити његову срећу.

Најпосле промрља:

— Говори! изјасни се!...

— Ништа немам да ти кажем, мој јадни пријатељу, рече тихо госпођа, и њено лице показиваше ужасну душевну борбу.

— Дакле.... госпођице....

— Госпођица ме је спасла..... Њеним пожртвовањем.... оданошћу.... и за то себе окривљаваше....

— Чега те је спасла? и од кога?

— Од тога човека.

— Бресона?

— Да, његовим претњама држао ме је у рукама.... упознала сам га код једне моје пријатељице... и несрећа је моја што сам га слушала.... Ах! ништа баш што ти не би могао да опростиш... међутим писала сам два писма... писма која ћеш видети... Откупила сам их... и да знаш како... Ах имај сажаљења... колико сам плакала!

— Зар ти! зар ти! Сузано!

Барон подиже над госпођом стегнуте песнице, да је бије и убије, али му руке малаксаше, падоше и он понова прошапта:

— Зар ти Сузано!... зар ти!... је ли могуће!...

У кратким и непрекидним фразама госпођа исприча ужасну и баналну аван-

туру, све што је имала са том индивидуом, грижу савести. Њену залуделост и најпосле држање Алисе Дмен, која је увидела очајање њене госпође и пошто је њој ишчупала тајну, госпођица је писала Липену и организовала ову историју крађе, да бих је само спасла из каци Бресонових.

— Зар ти, Сузано, зар ти, понављаше господин од Емблвала сасвим погрбљен и скрушен... Како си то могла...?

* * *

Ноћу истога дана, парна лађа „Варош Лондон“, која врши саобраћај између Кале и Дувра, пловила је полако по мирноме мору. Ноћ је била мрачна и тиха. Изнад лађе опажаху се мирни облаци и лака магла одвајаше је од бесконачног простора, који је требао бити обасјан светлошћу месеца и звезда.

Већи се део путника беше сместио по кабинама и салонима. Међутим, неколико куражнијих путника шетаху се по месту или дремаху на дну лађе, покривши се дебелом покривачима. Овде се опажаху светлаци цигара и уз тихи ветар допиралаху свуда шапати гласова, услед општег свечаног ћутања.

Један се од путника шеташе одмереним корацима дужином ограда и одједном стаде пред извесном особом, која се беше опружила на клупи, загледа је мало боље и како се ова мало покрену, рече јој:

— Држао сам да спавате, госпођице Алисо.

— Не, не, господине Холмсу, не спавам се. Размишљам.

— О чему? Да није случајно ово индискретно што вас питам?

— Мислим на госпођу од Емблвала, која је, без сумње, веома тужна! Њен је живот упропашћен.

— Али не, рече живо Холмс. Њена погрешка није такве природе, да се не заборавају. Господин од Емблвала заборавају ту непријатност. Већ пред нашим одласком гледао је на целу ствар другим очима.

— Вероватно... али ће много времена требати, па да се све заборава... а она ће за то време да патити.

— Ви је много волите?

— Много. То ми је и дало снаге, да се смејем онда, кад сам дрхтала од страха; и да вам смело гледам у лице, кад сам хтела да избегнем ваш поглед.

— И ви сте несрећни што је остављате?

— Веома несрећна, јер немам ни родитеља, ни пријатеља... Никога, сем ње.

— Имаћете и ви пријатеља, рече јој Енглез, и они ће вам ублажити вашу тугу, то вам обећавам... моје су везе многобројне... од великог сам утицаја... будите спокојни и уверавам вас, да вам неће бити рђаво.

— Вероватно, али госпођа од Емблвала неће више бити ту...

Ово је била цела конверзација. Шерлок Холмс се прошета још мало по мо-

сту, па се за тим врати и седе поред његове сапутнице.

Магла се поче растурати и облаци изгледаху, да се губе у небу. Звезде блистаху.

(свршиће се)

с француског
Милутин Т. Марковић.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине шарбановачке, у срезу бољевачком, актом својим Бр. 1024, пита:

„По прегледу дуговања и потраживања општине шарбановачке, концем 1907. год. показано је, да општина дугује, и то:

1. Друског приреза, који је ранијих година наплаћен од грађана и у каси остао непредат власти, 346·00 динара

2. Приреза „паљевина“, који је наплаћен с главе на главу, на основу закона о накнади штете учињене злонамерном паљевином и намерним противзаконим поништајем туђих ствари (измењен и допуњен одредбама о крађи), а по решењу ово-општинског одбора, за накнаду штета, колико општина дугује појединим оvd. грађанима по наравнању са општинским пуномоћницима и судској пресуди . . . . . 5.303·49 дин.

3. Приватног депозита . . . . . 115·20 „

4. Свечарског г. Ђорђу Л. Ивановићу свешт. оvd. . . . . 65·20 „

5. Приреза наплаћеног за набавку дрва, од ран. год. . . . . 17·40 „

6. Приреза наплаћеног за зидање цркве у Шарбановцу од ран. година . . . . . 382·75 „

7. Кошевском фонду, наплаћен од дужника за раније године . . . . . 60·00 „

и 8. Разним лицима, за канцелар. материјал . . . . . 30·71 „

Свега . . . . . 6.320·55 дин.

Ова сума новаца утрошена је по општинском рачуну — како су рачунополагачи изјавили — на буџетом одобреног расходе, а није издата нашта је намењена.

Према овоме, за сада општински суд односно руковаоц касе није у могућности, да исплати паљевине и крађе у 5.303·49 дин. колико је наплаћено за ову циљ, као што је напред поменуто.

Тако исто има се послати власти друског приреза, што је остао у каси 346·—, ди. Приватни депозити — неподигнути, који се морају издати дин. 180·20; има се послати кошевском фонду утрошених дин. 30·71 и Духовном Суду наплаћени прирез за грађење цркве са којим фондом рукује Управа Фондова дин. 382·75, а и приватна лица траже, да им се исплати рачун за канцеларијски материјал у 60 динара.

Па како ова сума није одобрена буџетом за ову год., нити одбор пристаје,

да се новим прирезом изравнање по рачунима изврши и дуг овај исплати коме колико општина по прегледу дугује, јер, вели, да је руковаоц касе, који је наплаћивао овај прирез, имао нарочити прирез да тражи на издатке које је вршио, и да није ни у ком случају смео употребити ових 6.320·55 динара и услед тога суд се налази у врло незгодном положају, нарочито због приреза „паљевина“, пошто лица којима општина дугује за паљевине и крађе непрестано траже, да им општина по пресуди и наравнањима плати штету.

Да би суд знао како и на који начин да ову ствар приведе крају, — част има обратити се уредништву са учтивом молбом за обавештење:

1. Има ли у овакој радњи руковаоца касе и наредбодавца како је напред изложено — материјалне и кривичне одговорности?

2. Како ће суд ову ствар привести крају, односно на који начин да дође до могућности и исплати овај општински дуг, нарочито прирез за накнаду штета који је везан са роком?

Ово обавештење неопходно је потребно суду, те да би се избегле извесне незгоде, које могу наступити.

Овом приликом Суд напомиње да је дуговани општински прирез од ранијих година предвиђен буџетом за ову годину, и у толико је мање разрезано приреза за ову годину.

— На ово питање одговарамо:

Ако су напред поменуте суме утрошене на издатке, који у опште нису били предвиђени буџетом, или су предвиђени али били недовољни па чињена прекорачења, онда су рачунополагачи одговорни материјално за штету, коју су нанели општини и појединцима, јер је њихов рад противан наређењима чл. 3. 8. и 9. закона о окружним, среским и општинским буџетима.

У том случају требало би их оптужити Главној Контроли да у смислу чл. 3. поменутог закона и закона о своме уређењу, предузме према рачунополагачима и наредбодавцима потребне мере обезбеђења, ако то већ није учинила вршећи преглед рачуна ранијих година те општине, који су, вероватно, послати њој у своје време.

Ако су, међутим, издаци чињени само на буџетске позиције и у границама одобреним буџетом, па овај дуг проистекао отуда, што општински прирез или остали приходи, предвиђени буџетом, нису могли бити покупљени у оној количини, колико су предвиђени, те издатци исплаћивани из општих прихода по буџету, онда рачунополагачи и наредбодавци не могу материјално одговарати пошто у истини нису нанели никакве штете општини, јер на њој лежи дужност да исплати оно што је утрошено да омогући правилан живот општине.

Ако је, велимо, овај последњи случај, онда треба сва ова дуговања унети у буџет у смислу чл. 38. тачке 4. закона о буџетима, па да се прирезом покрију и исплате.

На случај, да одбор упорно остане при томе, да се ова сума не уноси у буџет, општински ће суд тражити да одбор о томе донесе своју одлуку, па ће ипак суму дуговања унети у буџет, па и одлуку одборску и свој извештај послати окружном одбору, који одобрава буџете, и он ће, кад нађе да је суд у праву, одобрити буџет како га је суд предложио.

У осталом, одбору треба објаснити, да сви они, што имају у рукама поравнења извршена за крађе и паљевине, као и они остали, који имају признања општине о дуговању, могу тражити наплату из општине имовине, те је општински интерес да се те суме уносе у буџет и исплаћују без нових трошкова за општину.

II.

Суд општине мировске, у срезу белевачком, актом својим Бр. 431, пита:

„Преко атара ове општине прави се железничка пруга Параћин — Зајечар.

Предузимачи ове железнице копају камен, шљунак и песак из њива и ливада појединачно, и ако су ове удаљене од железничке трасе по 200—300 метара, и тако им упропашћују и руше имања.

Људи долазе на жалбу код општине, и кад она зове предузимаче и саветује да не руше имовину појединачно, они одговарају да на то имају права.

Моли се уредништво да изволи објаснити: да ли ови предузимачи одиста имају ова права и шта може суд да учини за заштиту имовине својих грађана?

Даље: један предузимач подигао је бараку на општинском имању, на 200 метара од трасе.

За ово подизање није тражио дозволу ни од кога из општине.

Бараком је затворио сточно појило. Суд га позива да измести бараку и отвори појило а он неће да чује.

Шта може суд да уради за заштину свога права?“

— На ово питање одговарамо:

У бр. 20. „Полицијског Гласника“ од ове године, ми смо објаснили каква су у опште права државна на експроприацију земљишта за железничку пругу.

По ономе, што законска наређења говоре, предузимачи немају права да сами, без суделовања државне власти, улазе у имовину појединачно и руше, вадећи камен, шљунак и песак.

За сваки комад земље, који се заузима, има државна власт да извести дотично лице и позове га да га њој уступи а она предузимачу, под обвезом накнаде.

Ако се овако не ради, него предузимачи сами улазе у имовину појединачно и руше, онда нека општински суд, по тужби приватних, поступа са њима по § 375. и 375. а кр. закона, управо кад какву од поменутих кривича учине.

Што се тиче подигнуте бараке, којом је затворено сточно појило, нека се и ту примени поменута законска одредба, ако сам предузимач не дигне бараку у року који му суд остави.

Само суд треба да има на уму, да не треба терати какав инат или гледати на какве моментане користи за општинску касу, јер су користи које ће железница донети крају, кроз који пролази, много веће, па зато треба да учини сваку услугу, коју може општинским имањем, и без штете за ово, како држави тако и предузимачима.

Тако, треба дозволити подизање барака и т. слично на општ. земљишту без накнаде, само кад то не смета употреби имања, као што је н. пр. случај са сточним појилом.

III.

Суд општине ратајске, актом својим Бр. 1004, пита:

„Један грађанин суседне општине, има извесно имање у овој општини.

За време пописа имовине, он није ово имање уписао у књигу Б. ове општине, него га унео у књигу општине из које је он.

Сада хоће да се убаштини на ово имање, и тражи од овог суда да он то учини.

Пита се уредништво: који га општински суд може убаштинити на ово имање — да ли овај, у чијем се атару имање у истини налази, или онај у чије је књиге уведено и где се и порез плаћа?“

— На ово питање одговарамо:

За потврду тапије надлежан је онај суд, у чијем се атару имање у истини налази, без обзира на то где се плаћа порез.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Милан — Дамњан — Данчика Лазић — Вранић, звањи „Гуска“, осуђеник београдског казног завода,

ског казног завода, родом из Сентомаша у Аустро-Угарској, 24. пр. месеца побегао је са осуде и до данас није пронађен. Милан је стар 48 година, средњег раста, косе и бркова црно

проседих, очију жућкастих, у грађанском обичном оделу; од особенних знакова има: а) на обе мишице по три велика ожиљка од пелцовања; б) младеж, величине кукурузног зрна, за 19 см. испод седмог кичменог обртња и за 5 см. у десно од кичме, в) младеж, величине зрна од сочива, за 24 см. испод седмог кичменог обртња и за 3/9 мм. у десно код кичме, и д) по темену и слепим очима ћелав је.

На осуди је био због две опасне крађе, а осуђен је пресудом Првостепеног суда за варош Београд од 24 маја 1899. год. Бр. 12.129, на двадесет година робије. Раније је једном осуђиван у 1894. години због опасне крађе пресудом ваљевског првостепеног суда.

Позивају се све полицијске и општинске власти да одбеглог Лазића енергично у својим домаћима потраже и пронађеног стражарио спроведу Управи београдског казног завода с позивом на акт Бр. 3048.

Исаило Миливојевић, 20. прошлог м-ца између 11 и 12 часова пре подне извршио је убиство над Вељком Јовановићем, кметом села Бабице, и са пушком побегао. Исаило је стар 50 година, средњег стаса, округлог лица, ћелав, мрких бркова, брија се, жутих обрва и очију, великог носа; од одела имао је на себи: чакшире и гуњче од жутог сукна, танку куповну кошуљу, на глави шубару. Позивају се све полицијске и општинске власти да Исаила најживље потраже у својим домаћима и нађеног под јаком стражом спроведу начелнику среза косачичког с позивом на депешу Бр. 6687.

Т Р А Ж Е С Е

Љубомира Крагујевића, браварског шегрта, који је 17. пр. м-ца побегао од свога газде Драгољуба Бранковића, бравара из Ниша, тражи начелство окр. нишког ради предаје родитељима. Љубомир је стар 14 година, високог раста, сувољав, црне косе, смеђих очију, округлог лица; на себи има плаво цивилно одело,

на глави качкет, а на ногама ципеле. Преноручује се свима полицијским и општинским властима да Љубомира живо потраже и нађеног упуте начелству с позивом на акт Бр. 10843.

Милорада — Петронија Илића, цигларског радника, који је пре кратког времена напустио свога газду Илију Симића, из Рудовца среза колубарског и побегао, тражи начелство окр. београдског. Милорада је стар 15 година, средњег раста, у опште плава; од одела има на себи: кошуљу и гаће од дебелог платна, намукавију, на глави шајкачу. Позивају се све полицијске и општинске власти да Милорада живо потраже и нађеног упуте поменутом начелству с позивом на акт Бр. 3125.

Павла Петровић, кога је нестало 17. прошлог м-ца из радње Пере Аранђеловића, фотографа, тражи начелство окр. нишког, ради предаје родитељима. Павла је стар 15 година, високог раста, добро развијен, округлог лица, црне косе и очију, у опште примањаст, очни му капци јако трепере услед болести; од одела има на себи: капут, прслук и панталоне од граорастог штофа, на глави граорасту качкету, а на ногама ципеле. Умољавају се све полицијске и општинске власти да Павла живо потраже и нађеног упуте поменутом начелству с позивом на акт Бр. 10844.

Милосава Јаносевића, абадију, родом из села Јариња среза студеничког, који је отумарао од своје куће пре извесног времена, тражи начелство окр. крушевчког. Милосава је стар 60 година, средњег стаса, црних и разроких очију, црних бркова и косе, испупчених јагодица; у горњој вилици фали му један зуб, на лицу има три младежа, од којих је један на носу; од одела има на себи: штофани капут, панталоне од црног сукна или чакшире и антерију од сукна, на ногама сељачке чарапе и опанке. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже и нађеног упуте поменутом начелству с позивом на акт Бр. 5092.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Код начелника среза голубачког налазе се у притвору и под истрагом због дела из §§ 249.

Петар Марјановић

и 250. — насилне изнуде: **Петар Марјановић** „Кобиљац“, рударски радник, скитница, у Доњем Милановцу, вели, да има жену и троје деце.

Љубомир Станојевић, налбантин и **Никола С. Живановић**, земљоделац, чије фотографије износимо.

Петар је родом из Кобиља, среза млавског, стар 17 година, средњег раста, смеђе косе, носав, очију затворено-зелених. Син је добро познатог хајдука Петра Кобиљца и хајдучице Миље, који су пре 15 година хајдуковали по пожаревачком округу. Има још једног брата, старог 18 година, који је пресудом београдског окружног првостепеног суда од 21. новембра 1907. год. Бр. 26007 осуђен на пет година робије због убиства, које је извршио у селу Врчину, срезу грочанском.

Љубомир је родом из Неготина, стар 26 година, високог раста, добро развијен, црне

Љубомир Станојевић

косе, малих плавих бркова, очију зелених, десни мали прст увучен му је услед посекотине.

Никола је родом из Дубоке, среза звишког, стар 22 године, средњег раста, добро развијен, косе смеђе, носав, очију зелених.

Никола С. Живановић

Како су сва три ова лица професионалне скитнице то, износећи њихове фотографије, позивамо све полицијске и општинске власти, ако би што год знале више о њима да о томе известе начелника среза голубачког с позивом на акт Бр. 5525.

ОГЛАШЕН ЗА ХАЈДУКА

Благоје Рајковић, земљоделац из Војковаца, среза качерског, објавом начелства окр. рудничког позват је, као одметник испод власти, да се у року од 20 дана преда најближој полицијској или судској власти, али како ово није учинио у остављеном му року, то га је исто начелство решењем својим од 27. пр. месеца Бр. 3696, а на основу члана 10. закона о јавној безбедности, огласило за хајдука и ученило са 500 динара. Награда ова издаће се ономе, који га ухвати или убије, или полицијској власти помогне да то учини.

Благоје је стар 45 година, високог раста, развијен, широког лица, плавих очију, смеђе косе, плавих ретких бркова, правилног носа, брија се; од одела има на себи: гуњ, панталоне и цоку од шајка, на ногама опанке, а на глави шубару.

КРАЂА СТОКЕ

Ноћу између 12. и 13. прошлог месеца непознати крађивац украо је једног коња Јанићију Ристићу, тежаку из Кумодражи. Коњ је матор 4 године, отворено доратасте длаке, цветаст, а са жигом „С“. Акт начелства окр. београдског Бр. 3125.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрају.